

Heilig vuur

Psalm 104: 27-33

Handelingen 2: 1-8 De komst van de heilige Geest

Handelingen 2: 14-18 en 37-40 Toespraak van Petrus

INLEIDING:

Vuur : het verwarmt, geeft licht, zuivert en vernietigt. Vanouds had de mens heilig ontzag voor vuur. Vuur heeft iets met God te maken. Het enthousiasme van Pinksteren zette mensen in vuur en vlam. Een vlammend betoog raakt harten. Taal voorbij de taalgrenzen. Een vonk die overspringt en alle harten verwarmt. Voor wie gaan wij 'door het vuur' en hoe zit het met ons 'heilig vuur' ? Pinksteren biedt ons bij uitstek de kans daar samen in Silo bij stil te staan.... of in beweging te komen!

OVERDENKING

Zend uw adem en zij (en wij!) worden geschapen, zo geeft u de aarde een nieuw gelaat. Psalm 104 die we lazen, klinkt een gebed, een soort hartekreet, om gered te worden, bevrijd te worden, bevrijd waarvan? In wat voor gevangenis zitten mensen dan, dat dat gevraagd moet worden? Waarin blijven wij vaak vast zitten, dat er een nieuwe adem, een nieuwe kracht moet komen, om tot daden te komen, die jou en mij echt vrij maken? Een kracht die je zelfbewustzijn en zelfvertrouwen geeft, die anderen doet beschamen of juist maakt dat zij jaloers worden en met jou willen optrekken, omdat jij iets hebt wat aanstekelijk werkt, wat jou aantrekkelijk maakt. 'Dit is de dag, dit is het uur dat liefde oplaait als een vuur en mensen aansteekt, hoofd voor hoofd', zongen we. Vandaag gaat het over wind en vuur, mensen met vlammen op hun hoofd. Een minder bekend en minder populair feest dan Pasen en Kerst: het kruis van Pasen, een stal met een baby van Kerstmis spreken toch veel meer tot de verbeelding!

Vraag je op straat wat Pinksteren betekent, komen veel mensen niet verder dan 'vrije dagen' of muziekfestivals, en wie naar een christelijke school is geweest, noemt het de 'Uitstorting van de Heilige Geest'. Maar hoe dat werkt en wat dat is, dan beginnen we te stamelen. Toch zijn er ook verhalen van zeer geestdriftige en geestrijke figuren in het Oude Testament. Er wordt zelfs al op de eerste bladzij van de bijbel gezegd dat 'de Geest van God zweefde over de wateren'. Zelfs voordat de chaos werd tot orde, was Gods Ruach, zijn Pneuma, zijn Spiritus al aanwezig.

Het feest van 50 dagen na Pasen, Pentecostas, het Wekenfeest, is niet zomaar een punt van markering in onze joods-christelijke jaarkalender geworden. Daarvan wordt verteld dat de discipelen na een lang en ge'discipl'ineerd wachten tot een doorbraak komen, ze zijn niet meer te houden, het wachten is voorbij, de Geestkracht komt helemaal tot zijn recht in mensen van vlees en bloed. Zo succesvol, er wordt gezegd dat er die Pinksterdag 3000 mensen tot geloof kwamen en werden gedoopt. Zo werd die dag tot 'de verjaardag van de kerk', niet van het instituut met wetten en regels, of van de organisatie met ambten, maar van de gemeenschap van al die mensen die door Gods Geest op één of andere manier zijn aangeraakt, aangestoken met heilig vuur, kun je beter zeggen.

Met Pinksteren wordt de drieslag van Kerst, Pasen en Pinksteren compleet: maar het gaat niet om de kalender, maar om het totale handelen en doen van een God die kiest om lijfelijk en zichtbaar in onze wereld te komen.

Die wereld zit helemaal niet op Hem te wachten, maar is hem juist kwijt, een wereld verloren in schuld, in angsten voor van alles en nog wat. Een wereld die steeds meer individualistischer wordt

(betekent in-dividere= niet meer delen, maar losstaand, ondeelbaar, niet meer in staat om te delen)
Een wereld die vaak niet meer zoekt naar verbinding (religere=verbinden) . Je verbinden met anderen wordt vaak niet meer gezien als verrijkend, maar als bedreigend. De Romeinen zeiden het al: de ene mens is voor de ander een wolf! We kunnen het zelf wel, op eigen kracht, met internet en i-pod. We vragen niet uit onszelf om een 'Heilige Geest', die ons met anderen verbindt, die ons van eenzaamheid geneest. Die mensen oproept om de schepping te verzorgen in plaats van uit te buiten, te herstellen wat aan liefde niet gegeven werd.

Maar soms ervaren we iets van onze eigen gevangenis, dat we opgesloten zijn in onze angsten:
-wat anderen van je vinden?

-wat ze van je zullen zeggen, als je zomaar zegt wat je werkelijk denkt en voelt?

Dat jij en ik veel meer voelen en denken dan wat we met elkaar kunnen of durven delen.

En soms is die Geest van God voelbaar, zichtbaar, ervaarbaar, zo concreet, die even teruggevonden wordt als we als gemeente broers en zussen in een gesprek, een workshop, een lectio divina of een bibliodrama elkaar horen en zien en het geheim van het leven en het geloof met elkaar willen delen.

Mensen willen hun eigen lot overstijgen, vanuit die diepe behoefte om meer te zijn dan wat anderen zeggen dan je bent, om meer te doen dan wat je zelf dacht dan je kon, als er maar iemand voorbij komt, die in jou gelooft, die jou ziet staan, die het goede in je oproept.

Mensen op zoek naar wind en vuur, naar Gods Geest, die soms ineens mag gebeuren, die ik mag zien gebeuren, waar mensen verlangen en zoeken, en soms gewoon doen.

Die Geest van God is daar voor mij daar aan het werk, waar ik zie dat wat van binnen leeft verbonden wordt met wat er buiten moet gebeuren.

Een paar voorbeelden:

-Als je voelt dat het niet klopt dat kleine kinderen zoveel voorrang krijgen dat het gesprek van de groten onmogelijk wordt, als je merkt dat jongeren in de bus niet meer opstaan voor ouderen die duidelijk last van hun benen hebben. Dan denk je toch: zijn we niet wat doorgeschooten in het idee, dat iedereen moet doen waar hij zin in heeft, zijn we te bang om de voorrangsregels aan te leren of toe te passen, te bang geworden dat anderen ons voor 'rechts' of ouderwets zullen uitmaken?

-Als je voelt dat het niet klopt als vluchtelingen allemaal worden uitgemaakt voor zakkenvullers die maar opgesloten moeten worden, en dat het eigenlijk een erezaak voor een rijk land zou moeten zijn om vluchtelingen met een ruim hart op te nemen?

-Als je steeds weer geconfronteerd wordt met reclames die liegen als ze zeggen dat je gelukkig wordt met die auto of dat wasmiddel en je eigenlijk niet goed bij je hoofd bent als je dat niet koopt of gebruikt?

We zongen het zojuist: *De woorden tot de rand gevuld, zij ademen een nieuwe naam spreken zich uit, zo wordt onthuld, die geestdrift raakt ons allen aan*

Wat is dat dan, geestdrift en heilig vuur? Is het vuur van Pinksteren alleen bedoeld om meer Opwekkingsliederen in de kerk te gaan zingen of juist veel meer om jou en mij te bevrijden van angst en met 'heilig vuur' te gaan protesteren tegen de leugens van deze tijd? Daarover spreekt Petrus, zo noemt hij de dingen bij de naam, als hij zegt: **'Laat u redden uit dit verdorven mensengeslacht!'**

Met Kerst kwam God om het kind weer in ons los te maken, met Pasen overwint Jezus voor ons de grootste angst die mensen kennen, (mensen als de dood voor de dood).

Met Pinksteren gedenken jij en ik dat wij leerlingen van Jezus zijn, die net als zij hun angst te boven komen en in het dagelijks leven mogen staan met hetzelfde lef, de geestkracht van God zelf, die zo zichtbaar en voelbaar werd op die Pinksterdag.

Daar gebeurt het omgekeerde van wat in het Oude Testament staat over een toren van Babel, waar mensen elkaar niet meer verstaan, elkaar verwijten maken en verwijdering ontstaat.

In Handelingen 2 gaat het om herstel van een verbond, een verbinding, die al met Kerst en Pasen is gelegd én met Pinksteren, van Godswege wordt afgemaakt.

Als het aan ons ligt blijven wij net als de 11 overgebleven apostelen naar de hemel staren na de Hemelvaart. En komen we door onze eigen twijfel en ongeloof niet tot actie.

Maar de Heer komt zelf, het gaat niet om ons geloof, maar Zijn geloof in ons.

Hij gelooft dat wij het kunnen, geeft zelf het voorbeeld, neemt zelf het voortouw.

Zo lijkt ook die Pinksterdag op de Scheppingsdag: er moet duidelijkheid komen tussen wat licht en wat donker is, tussen angsten en moed, tussen wat waar is en wat vals.

Want anders komt die weg, die begaanbare weg niet te voorschijn.

Want mensen kunnen rondlopen met de levensadem, leven en toch dood zijn.

Het is niet zomaar dat juist de doop daar als teken van opstaan en van ontvangen van Gods Geest staat. En dat op Pinksteren de geschiedenis begint van die nieuwe beweging, die later 'Kerk' ging heten, Elke doop is een beetje Pinksteren, je ontvangt, je ervaart, je ziet de Geest van God.

En natuurlijk kunnen ook gedoopten de Geest van God veronachtzamen, vergeten, onder de korenmaat houden. Ook het geloof van gedoopten kan dood zijn.

Steeds opnieuw moeten we door God zelf wakker gemaakt worden, opgewekt en ingeblazen worden.

Want dát gebeurt als God zijn verbond met ons herstelt, en zelf de verbinding maakt die we kwijt waren, dan ontstaat er ruimte om opnieuw die Geestkracht te gaan ervaren, nieuwe moed en lef komt om te gaan leven, spreken en getuigen als dat nodig is.

Als de profeet Joël zijn woorden over een profeterend volk spreekt, dan doet hij dat in zware tijden. Natuurrampen, honger, zinloos geweld. Maar zo zal het niet blijven, zegt Joël. God zal een keer brengen, en het volk zal zich bekeren. Want dát kunnen mensen, de rekening opmaken, terugkomen op hun schreden, balans opmaken en tot besluiten komen om het anders te gaan doen.

Inzien dat God aan het begin en einde staat en dat al het andere onbelangrijk is.

Mensen die opnieuw gaan leven, herkennen dat er een verbond is, dat ook zij verbonden worden met een grotere kracht dan zij kunnen bevatten.

En wat gebeurt er dan als teken daarvan? Jongeren gaan dromen, ouderen gaan zien, ruimte voor de Geest. Soms tegen beter weten in.

Jezus heeft bij uitstek laten zien, dat het verbond is hersteld. Ondanks falende discipline van de discipelen, ondanks gesloten harten en hoofden.

Een nieuwe beweging ontstond, een enorme opwekking van mensen die eerst dood waren en mochten gaan leven.

Slotlied:

Een frisse wind die waaien gaat en alles wordt geraakt.

Zo werkt de Geest van onze God, die ons geestdriftig maakt.

En heel de schepping wordt vernieuwd, als op de eerste dag,

toen God iets moois begonnen is, ons mensen heeft bedacht.

Zo blaast de adem van de Geest de mens nieuw leven in

En wie verdord of droog of dood was, krijgt opnieuw weer zin.

Het is begonnen in de kerk, een kleine oefenkring.

Nu mag de hele wereld wel gaan dansen in de wind!

Dat gaat door tot op de huidige dag, overal waar mensen protesteren voor humaniteit tegenover de wet van de jungle, overal waar liefde doorbreekt waar mensen eerst als vreemden met elkaar omgingen.

Daar is Gods Geest tastbaar te vinden, daar komen anderen op af, die daarnaar verlangen.

Zijn Geest, zijn heilig vuur aan alleman geschonken, klaar om opgediept en geactiveerd te worden.